

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

offendar; supergrediamur igitur plebeias opiniones, & strata quædam generalis conuersationis, ac deritæ viae orbitas declinemus. Sed queramus nobis viam inaccessam sermonibus insolentium, in viam operibus imperitorum: quam nullus maculosus deterat. Ingrediamur portas Domini portas iustitiae; quas iustus, qui fuerit ingressus, confitetur Domino, estque paucorum ingressio. Sit ergo via nostra angustior, virtus exuberantior, tristes pressior, fides sublimior, callis arctior, vigor mentis exundans, semita rectæ; quia inflexibilia sunt virtutum vestigia. Quamuis autem Sacerdotes non teneantur ad illam Euangelicam perfectionem, quam Religiosi tribus votis, Paupertatis, Castitatis, & Obedientiae sectantur: ut tamen superioris cum S. Thoma diximus, eorum dignitas maiorem requirit interiorum sanctitatem, quam Status Religionis. Quod si interior debet esse maior; meritò debet externa opera producere, in quibus illa appareat, accedendo, quantum poterit, ad eam excellentiam, quam Religio proficitur, & custodiendo cum integra & prompta obedientia omnia illa, quæ Sacri Canones ad Sacerdotum perfectionem præcriperunt.

§. I.

Ad cuius rei maiorem declarationem aduertendum est, quod in primæ Ecclesia, cum Apostoli legem Euangelicam prædicare cœperunt, omnes fideles magno spiritu contendebant, ut eam perfectissimè feruarent, viuentes omnes in paupertate, & obedientia; vitam ducentes communem, cum summa quadam mutua animorum coniunctione, magnaue ad Apostolos eos dirigentes subiectione; vt aperte S. Lucas insinuat, dicens: a Omnes qui credebat, erant pariter; & habebant omnia communia; possessiones, & substanciali vendebant, & dividebant illas omnibus, prout cuique opus erat. Et iterum dicit: b Multitudinis credentium erat cor unum & anima una, nec quisquam eorum quis possedebat, aliquid esse suum dicebat; sed erant illi omnia communia. Nec quisquam egeauit inter illos. Quotquot enim possessores agrorum, aut domorum erant, vendentes afferebant pretia eorum que vendebant, & ponabant ante pedes Apostolorum: dividebatur autem singulis, prout cuique opus erat. Sed crescente numero fidelium, eorumque feruore sensim refrigercente, cessavit obseruatio huius perfectionis in gradu adeo excelsa & redacta ad paucos quosdam, qui appellabantur Monachi, aut Cœnobitiæ; & nunc generali nomine appellamus Religiosos: ut in tertio statuto tomij tertij fusiū est explicatum.

Cum hac adeo heroica perfectione cœpit etiam multoq; diutius perdurauit ordo Clericorū, & Ministrorū Ecclesiasticorum, nam Apostoli severissimè custodiebant Euangelica consilia, & perfectionem Religiosam proficiebantur; ut ibidem est dictū: quos omnes Ecclesiastici, & præcipue ordine Sacro insigniti imitabantur, ac Religiosam vitam proficiebantur.

cc
cc
cc
cc
cc
cc

a Act. 2.44.

b c. 4.32.

in castitate, paupertate, & obediētia: viuebantque in communi cum magna animorum coniunctione. Ac propterea S. Clemens in Epistola, quam scripsit ad Clerum Ierosolymitanum, dixit: vitam communem ijs esse nominatim necessariam, qui desiderant Deo se totos dedicare, & Apostolorum ac discipolorum vitam ſectari. Idem dicunt Papæ Urbanus & Eugenius; & S. Gregorius affirmat, etiam ſuo tempore, ei qui ſemel Sanctum Ordinem in Ecclesia Rōmana ſucepiffet, non licuiffe inde exire. Et in reſponſo, quod idem Gregorius misit ad Sanctum Augustinum Angliæ Epifcopum, monet, ut Eccleſiam illam, quæ tunc recens conuertebatur, diſtigeret ad modum primævæ Eccleſiæ, in qua omnia erant eommunia. Crescente tamen numero Clericorum, & Sacerdotum, cum opus eſſet, aliquos diſtribui per oppida, propter Sacramentorum administrationem ſicut faciunt Parochi; alij verò tam excellam perfectionem feruare non poſſeant; eò res deuenit, ut conſtituerentur duo ordines; alter Clericorum, quos appellaſſamus Sæculares; alter Regulatium, qui proprio nomine Canonici nuncupantur, & eft idem quod Regulares; nam omnes erant Religiosi, & viuebant in communitate, nihil proprij habentes; led ex communitibus Eccleſiæ, & conuentus, in quo viuebant, ſe ſuſtentantes: Et ita eft caput quoddam S. Basiliij in conſtitutionib⁹ eius Monasticis: *Ad Canonicos*, hoc eft regularem vitam degentes in Cœnobio. Ac propterea, ut aduertit Pater Frānciſcus Turrianus noſtræ Societatis, vocabulo grēco appellabātur, Cœnouitij, quod ſignificat ſimul viuētes. Decurſu tamē temporis, cū eorū multi veſſent ſe orbi viuere, & proprij aliiquid retinere, mutato nomine, vocati ſunt Canonici. Et hic duo etiam Ordines orti ſunt Canonicorum; alter Sæcularium, qui diſſuſus eft per omnes Cathedrales & Collegiatas Christianitatis Eccleſias; alter Regularium, qui sancti Auguſtini dicuntur. Eò quod ſanctus hic Doctoſ eum nobilitauerit, ac perfecerit, conſtituens ei magnæ perfectionis Regulas. Quamuis Pius Papa quartus in quadam Bulla, in huius Ordinis fauorem expedita, eum praferens Ordini purè Monastico, dicat eum multò eſſe antiquiorem, à tempore ſcilicet ſacerdorum Apoſtolorum, qui illum iuſtituerunt; & ex proprio Instituto ac Profoſſione debent eſſe Clerici, & Eccleſiæ Miniftri. Ac propterea, teſte S. Thomæ, praferuntur merē Monachis, qui ex ſuo Instituto non tenentur eſſe Clerici. Et quāvis utriq; attendat ad opera vitæ contemplatiuæ, intereft tamen: ā Monachi ad vitā contemplatiuā attendūt proprij ſui profectus cauſa; at Canonici & Eccleſiæ Miniftri attendunt ad eandem vitam contemplatiuam circa publica Diuini cultus ministeria, quæ res eft excellior. Ac propterea S. Hieronymus Rustico ſcripsit: *Sic vnde in Monasterio, ut Clericus eſſe merearis*. Sed cum etiam Monachi Clericalem & Sacerdotalem Ordinem luſcipiunt; eiisque Ordini ſtrictiorem adhibent Regulam:

modus

Epif. 5. re-
f. 1. ur. 12. q.
1. e. Dilectif
ſimus. &c.
Necessaria.
2. e. Scimus

Lib. 11. E-
pift. interro-
gationum. 5.
Auguſt. c. 1.
Gr. 2. ſer-
 fertur. 12. q.
1. c. quia
tua.

De confiſ-
Monaci. c. 19.
Lib. 5 Pro-
Epift. De-
cretal. c. 2.

Refert Na-
narrus in c.
Statuumus.
2. 7.

22. q. 18. 9.
a. 8. ad 2.
Nanarrus
Iup. 7. 11. 2.

Epift. ad R-
ſtit. de for-
ma uniuersi-

modus vitæ eorum, tanquam securior & perfectior præferri deber: quamvis Canonici Regulares etiam habeant ex Instituto suo magnam perfectionem. Hæc propterea adduxi, vt Ecclesiastici, & speciatim Canonici, obligationem suam intelligent: si non ratione specialis voti, saltem ex decencia, iuxta suum statum & officium, teneri se adspirare ad perfectionem Euangelicam, accedentes quantum proximè poterunt ad eam vitæ rationem, quam primi Ecclesiastici & Canonici per tot sœcula sunt sectati. Nam Primum, quamvis non ducant vitam communem in eadem Domo, aut Conuentu; sed certis tantum horis diei in eandem conueniant Ecclesiam: æquum est, vt ipsi valde excellant in animorum coniunctione. ita vt omnes habeant cor vnum, & animam vnam in rebus Diuini obsequij: hæc est enim coniunctio sive vnio, quam Deus magni facit: de qua aliqui Doctores explicant, quod S. Lucas dixit: c *Omnes qui credebant, erant pariter, & habebant qmnia communia.* Est autem credibile, in tanta multitudine, aliquos fuisse coniugatos, patres familias, variaq[ue] officia habuisse: credibile quoque est, multos illorum habitasse in domibus suis; solumq[ue] cōuenisse quotidie in templo, aut in loco aliquo constituto: vt semper essent spiritus vnitio[n]e coniuncti. Ideoq[ue] addit[us] S. Lucas: *quotidie quoque perseverantes vnanimitate in templo & frangentes circa domos panem, &c.* Cuius vnitio[n]is causam, ait S. Hilarius, fuisse, quod omnes vnam cōuenientem habarent fidem, vnum Baptisma, vnam spem, & vnam voluntatem eidem Christo Domino seruendi: quibus vestiti erant. Sanctus Basilius declarat, eam vnitio[n]em in eo fuisse positam, quod omnes quererent Dei voluntatem in rebus omnibus; & Sanctus Bernardus addit[us], ex eo illam prouenisse, quod omnes propriam suam voluntatem negarent, subiicientes illam cum perfecta obedientia ihs[us] à quibus gubernabantur, adjacentes his omnibus rectissimam & purissimam Deo soli placendi in rebus omnibus intentio[n]em. Hæc præcipua est vnio, quæ splendere debet in Ecclesiasticis & Canonicis, contendentibus, vt licet multi sint in vna Ecclesia, non tamen sint nisi vnuis in spiritu; de quibus verè dici possit illud Davidis: d *Quam bonum & quam incursum habere fratres in vnum.* In que verba S. Augustinus ait: *Qui sic viauant in vnum, ut vnum hominem faciant; & sic illis vere, quomodo scriptum est, vna anima, & vnum cor: multa corpora, sed non multæ animæ; multa corpora, sed non multa corda;* rectè dicitur monos, id est vnuis solus: *Quia solùm cor vnum habent in Deo & Christo Iesu.* Ac propterea multi Religiosi vocantur vnuis, & impositum illis est nomen Monachi, quod significat quasi sit vnuis. Quamobrem multi Ecclesiastici propter hanc vnitio[n]em esse debent vnuis Ecclesiasticus; & multi Canonici, vnuis Canonicus, e servientes omnes Deo, eiusque Ecclesiae in ministerijs & officijs statu[s] sui, humero uno, ut dixit Propheta; cōtenientes simul in eandem

c Act. 2:44.
vide Lorin. ibi.

Lib. 8. de
Trinit.

in Prologo
ad Moral.

Serm. ad
M lites
templi.

d Psal. 132.
i. ibidem.

e Sophon.

Ecclesiam, quam constitutam habent cum sua in rebus omnibus officij sui concordia. Ad quod necesse est, omnes amplecti Regulas Sanctitatis, quas Christus Dominus noster, eiusque Ecclesia proponit; ita ut Canonici nomen explant, quod significat viuentem iuxta Regulam; & nomen Ecclesiastici, quod significat viuentem in unione & coniunctione Ecclesia. Vbi autem non est morum conformitas, nec talis coniunctio esse potest, iuxta illud Davidis: *f Deus inhabitare facit unitas moris in domo*: conformitas enim vitae facit illos esse valde coniunctos, & concordes in sua ecclesia. Quam tamen unionem nominatim habere debent in duobus locis: in *choro scilicet*, vbi ad Canonicas horas cantandas, Diuinaque officia celebranda conueniant. Contendentes, vt quemadmodum voces in unum cum magna uniformitate proferuntur in canto: ita in unum conueniant animi & corda cum magna in affectibus spiritus similitudine, & custodia Regularum, quae inferius tractatutertio proponentur circa hunc ministerium. Alter locus est *capitulum*, in quo conuenient ad Ecclesiæ negotia tractanda, temporalia & spiritualia. Et quamvis in eo loco liceat, expeditaque unumquemque sancta cum libertate suam dicere sententiam; nec sit possibile semper se omnes conformare in iudicijs & sententijs dicendis; &c, vt S. Thomas ait, neque id sit ad charitatem conseruandam necessarium; cum etiam inter Sanctos huiusmodi fuerit sententiarum diuersitas. Semper tamen seruanda est conformitas & unitio cordium, vt unum eundemque finem omnes respiciant, hoc est seligere quod optimum est, magis que expediens ad Dei gloriam, & Ecclesiæ bonum: ita vt omnes patati sint proprium iudicium deponere, cum aliud audierint aut intellexerint, quod magis expedit; suum verò tanta modestia ac humilitate proponent, vt aliorum non contemnant; nec haerent, aut agant contentiole, vt sit quod ipsi iudicant, aut alios ad suam sententiam trahant: sed potius mutuò se præuenient humilibus cæremonijs, & urbanitatibus, quae sint ad rem: ita vt neque antiquiores contemnant iuniores; neque hi reverentiam antiquioribus debitam negligant. Ita vt qui caput est, tanta modestia imperet, vt omnes libenter ei pareant; & reliqui ita promptè obediant, vt nihil prætereatur eorum, quae sunt constituta.

DENIQUE quoties in capitulum conuenient, debent ob oculos habere duas in lignis Seruatoris nostri sententias. Altera est: *g habete in vobis sal, & pacem habete inter vos*: Sal quidem Sapientia, ad ea bene cognoscenda, quæ tractantur, ac de quibus sententiam vestram estis dicturi; Sal etiam discretionis: ne sitis in dicendo præcipites, & projecti; sed magna cum consideratione, & quiete sententiam vestram proponatis; Sal gratiae, vt opportunè & ad rem modoque suam ac iucundo dicatis; Sal fætoris & caloris spiritualis ad alacriter & acutè dicendum: non asperè & incon-

f Psal. 67.7

2. 2. q. 29.
ar. 3, ad 2.

g Mar. 9.49

ditèr

dite; nec cum eo languore & ignavia, ut vel træ rationes quasi mortuæ esse videantur; nec tamen cum tanto feroce, ut mutuam cum alijs pacem lè-
dant. Debet enim ita sal paci coniungi, ut nec multum sal paci noceat, nec
pax nimia sal ipsum dissoluat. Altera sententia est: *h. vbi sunt duo vel tres
congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.* Quare attendant Ecclesiastici,
quoties conuenient in Ecclesia aut choro aut capitulo, hunc conuen-
tum esse debere in nomine Christi Domini nostri, & cum intentione illi
placeat, ac de rebus Diuini eius seruitij agendi. Si enim conuenirent pro-
pter res alias prophanas tractandas, aut ob aliquem finem terrenum:
non conuenirent in nomine Christi, sed mundi, aut nomine proprio, aut
iuxta proprium Spiritum terrenum; & in medio eorum non Christus pre-
sideret; sed mundi huius Princeps, hoc est Dæmon discordiarum & tu-
multuum in communictaribus seminator. Quando autem congregantur
in nomine Christi, ille est in medio eorum præses, & gubernator, quasi
Magister ad docendum; & consiliarius ad apta consilia sugerenda; & quasi
adiuutor ac ptoector ad felicem eorum, quæ constituuntur, executionem.
Imò etiam est in medio eorum tanquam iudex & testis obseruans quæ-
cunque aguntur, ut pro eis præmium reddat, aut pænam. Cuius præsentia
continere eos debet, & componere: ne quid contra modestiam, grauitatem,
quietem, ac decentiam admittant, quæ eius status viros decent.

§. II.

SE vltterius adhuc pergere debet vnio, & concordia Ecclesiastico-
rum: vt non arctetur ad eos tantum, qui sunt eiusdem particularis Ec-
clesiæ; sed omnes vniuersim complectatur, qui sunt eiusdem Professio-
nis: ita vt summâ concordiâ sibi mutuo sint coniuncti. Ad quod sufficere
debet, quod Catholica Ecclesia sint Ministri, obsequio Christi Domini
nostrí mancipati. De omnibus enim ipsis in particulari intelligitur bene-
uola illa Salvatoris nostri oratio: *a Ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis,*
vt sint vnum. claritatem appellat (vt aiunt SS. Hilarius & Cyrillus) Diuini-
tatem carni & sanguini suo vnitam: quam in cibum & potum dedit Iuis di-
scipulis in sanctissimo altaris Sacramento, vt in eis efficeret admirandam
hanc omnium cum Deo, & inter seipso vnitonem. Quam claritatem
Christus Dominus noster Sacerdotibus præcipue & Ecclesiæ suæ Mini-
stris communicavit: quorum est diuinissimum hoc Sacramentum conse-
crare, & cæteris fidelibus administrare: ac proinde multo amplius hæc
vnio ipsis conuenit, qui huius claritatis Christi magis sunt participes. Quæ
etiam complectitur doctrinam, quam illos docuit, cum admiranda adeo
claritate; & potestatem dimittendi peccata, & sanctificandi alios, admi-
nistrando eis reliqua Sacra menta.

Ethoc ipso eos obligat ad maiorē vniōē cū omnibus inter seipso ha-
bendam:

b Matth.
8.20.

a Io 17. 22.
Lib. 8. de
Trin.
Lib. 11. in
Ioan. c. 30.